

Radio ryšys ir frazeologija

Pasaulyje susitarta vieningai raides išstart žodžiais, tai ir antžeminių objektų kodiniai pavadinimai, orlaivių registracijos ženklai, radijo stočių šaukiniai, aerodromų ir oro uostų kodiniai pavadinimai.

A – alfa	Y – janki	S – siera
B – bravo	J – džuljeta	T – tango
C – čarli	K – kilo	U – uniform
D – delta	L – lima	V – viktor
E – echo	M – maik	Z – zulu
F – fokstrot	N – november	Q – kvebek
G – golf	O – oskar	W – viski
H – hotel	P – papa	X – iksrei
I – indija	R – romeo	

Pvz.: orlaivio registracijos ženklas ir radijo stoties šaukinys

LY-UAK – lima janki uniform alfa kilo (trumpinys: - lima alfa kilo)

Aerodromo kodiniai pavadinimai

EYKS – echo janki kilo siera – Kauno Aleksoto aerodromas;

EYKA – echo janki kilo alfa – Kauno tarptautinis oro uostas Karmėlavoje;

EYPR – echo janki papa romeo – Pociūnų aerodromas Prienų rajone;

* tekste naudojami trumpiniai: **Oro laivo vadas (OLV)**, **Skrydžių informatorius (SI)**, **Skrydžių valdymo centras (SVC)**.

Radio ryšio vedimo reikalavimai, rekomendacijos, pavyzdžiai:

į eterį įeiti kai jis laisvas;

nepertauti ir neužgožti eterio dalyvių frazių;

Laikytis sakiniu struktūros, eikiškumo:

- **į ką kreipiuosi** - Pvz. Aleksotas.
- **kas aš esu** – mano orlaivio registracija, Pvz.: LY-UAK
paprastai po SI atsakymo, galimas trumpinys L-AK. Pirma registracijos raidė ir dvi paskutinės.
- **kur aš** – 27 trečio kairiame
- **ką ketinu daryti** - užėjimas.

Eismas aerodromo ratu

OLV Aleksotas LY-UAK, laba diena (rytas, vakaras);

SI L-AK, laba diena, tęskite;

OLV L-AK, prie vakarinio angaro, prašau paleisti variklį.

SI L- AK, paleiskite variklį.

OLV Aleksotas, L-AK, variklis paleistas, planuoju skrydžius aerodromo ratu.

SI L-AK rekomenduoju ridenti į parengiamąjį takeliu B (A,C), vėjas 240 laipsnių, 10 mazgų, takas 27.

OLV Takeliu B, takas 27, L-AK.

OLV Aleksotas, L-AK užimti vykdomąjį 27.

SI L-AK užimkite 27.

OLV 27, L-AK.

OLV Aleksotas, L-AK startas kairiuoju ratu.

SI L-AK, kairiuoju savo nuožiūra.

OLV kairiuoju, L-AK.

OLV Aleksotas, L-AK kairio trečiame, užėjimas.

SI L-AK užėjimas savo nuožiūra, tūptinę nepraneškite.

OLV Užėjimas, tūptinę pranešiu, L-AK.

OLV Aleksotas L-AK tūptinėje 27, konvejeris (tūpimas).

SI L-AK takas 27 laisvas, konvejeris (tūpimas) savo nuožiūra.

OLV Konvejeris L-AK.

Radio ryšys skrendant maršrutu

Parengiamajame:

OLV Aleksotas, LY-UAK užimti vykdomąjį 27, planuoju skrydį maršrutu Aleksotas – Vilkija – Lekėčiai – Aleksotas.

SI L-AK, takas 27 laisvas, QNH 1014, vėjas 270 laipsnių 6 mzgai.

OLV QNH 1014, užimu 27, L-AK.

Vykdomajame:

OLV Aleksotas L-AK pasiruošęs kilti kursu 270.

SI L-AK takas 27 laisvas, startas savo nuožiūra, išėjimą iš skrydžių rato praneškite.

OLV startas, išėjimą iš skrydžių rato pranešiu, L-AK.

Pirmojo posūkio rajone:

OLV Aleksotas, L-AK, palieku aerodromo skrydžių ratą pirmo posūkio rajone.

SI L-AK išėjimą iš aerodromo zonos praneškite.

OLV išėjimą iš aerodromo zonos pranešiu, L-AK.

OLV Aleksotas, L-AK palieku aerodromo zoną (punkto pavadinimas.)

SI L-AK, ryšys su Kauno informacija 124,6 iki ryšio.

OLV ryšys su Kauno informacija 124.6 , iki ryšio, L-AK.

Keičiamas radijo dažnis, tęsiamas radijo ryšys nauju 124.6 dažniu:

OLV Kauno informacija, LY-UAK, laba diena. (P.S. Mandagumo ženklas – neprivaloma).

SVC LY-UAK, laba diena, tęskite (pakartokite kas kvietė Kauno informaciją).

OLV LY-UAK, CH-32 (čarli hotel try's du) Bekasas, pakilau iš Aleksoto, 1000 pėdų pagal QNH 1014, atsakiklis A – 2000 (alfa du tūkstančiai) (arba, atsakiklio neturiu), skrendu maršrutu Aleksotas – Vilkija – Lekėčiai – Aleksotas, pagal vizualių skrydžių taisykles, Jūsų kontroliuojamą oro erdvę planuoju apeiti pro Kačerginę.

SVC L-AK, QNH 1016, tęskite skrydį pagal planą, 1500 pėdų arba žemiau, informacijos apie oro erdvės užimtumą šiame rajone neturiu, Vilkią praneškite.

OLV Tęsiu skrydį pagal planą QNH 1016, 1500 pėdų ir žemiau, Vilkią pranešiu, L-AK.

SVC L-AK.

Virš Vilkijos:

OLV Kaunas informacija, L-AK, Vilkija 1000 pėdų pagal QNH 1016, toliau Lekėčiai.

SVC L-AK, tęskite pagal planą, Lekėčius praneškite.

OLV Lekėčius pranešiu, L-AK.

Virš Lekėčių:

OLV Kaunas informacija, L-AK.

SVC L-AK, Kauno informacija.

OLV L-AK, Lekėčiai 1000 pėdų pagal QNH 1016, toliau Aleksotas.

SVC L-AK, tęskite pagal planą, Kačerginės traversą praneškite.

OLV Kačerginės traversą pranešiu, L-AK.

Kačerginė sparno gale:

OLV Kaunas informacija, L-AK, Kačerginės traversas 1000 pėdų pagal QNH 1016, palieku Jūsų dažnį, toliau ryšys su Aleksotu 135.5 (ačiū, viso gero).

SVC L-AK, ryšys su Aleksotu 135.5 (viso gero).

Pakeitus radijo ryšio dažnį į 135.5:

OLV Aleksotas, L-AK.

SI L-AK, Aleksotas, tęskite.

OLV L-AK Kačerginės traversas, 1000 pėdų pagal QHN 1016, artėju kursu 09, planuoju tūpimą Aleksote po 8 minučių, priėjimo sąlygos.

SI L-AK, vėjas $110^{\circ} 6$ mazgai, takas 09, skrydžių ratas dešinysis, rate 3 orlaiviai, rekomenduoju artėti į dešinio trečią, įėjimą į ratą praneškite, QFE 1005.

OLV takas 09, įėjimą į dešinio trečią pranešiu, QFE 1005, L-AK.

Trečio posūkio rajone:

OLV Aleksotas, L-AK įėjimas į dešinio trečią, užėjimas tūpimui takas 09.

SI L-AK, užėjimas, tūptinę praneškite.

OLV Užėjimas, tūptinę pranešiu, L-AK.

Ketvirto posūkio rajone, tūptinėje:

OLV Aleksotas, L-AK, tūptinėje 09, tūpimas.

SI L-AK takas 09 laisvas, tūpimas savo nuožiūra, vėjas $80^{\circ} 10$ mazgų.

OLV Tūpimas, L-AK.

Po tūpimo, pasitraukiant iš kilimo – tūpimo tako:

OLV Aleksotas, L-AK, iš tako pasitraukiu takeliu B (A,C).

SI L-AK.

Sudaryta pagal Leono Sakalausko rekomendacijas.